PRAWO PRACY - PORADNIK
cz. 2
Umowa o pracę i jej zmiany

ZAPISZ SIĘ!
32 776 30 31

Umowa o pracę nie musi być zawarta na piśmie. Do zawarcia umowy dochodzi wraz z uzgodnieniem przez strony (pracodawcę i pracownika) istotnych elementów umowy:

- rodzaju pracy,
- miejsca wykonywania pracy,
- wynagrodzenie za pracę ze wskazaniem składników wynagrodzenia,
- wymiaru czasu pracy,
- terminu rozpoczęcia pracy.

USTALENIA PRZED DOPUSZCZENIEM PRACOWNIKA DO WYKONYWANIA PRACY

Jeżeli umowa o pracę nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, pracodawca przed dopuszczeniem pracownika do pracy potwierdza pracownikowi na piśmie ustalenia co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków.
Często zdarza się jednak, że pracodawcy (szczególnie przyjmując nowego pracownika na próbę), odmawiają podpisania umowy lub przekazania jakiegokolwiek dokumentu na dowód, że została zawarta. Jeżeli pracodawca nie potwierdzi na piśmie zawartej z pracownikiem umowy o pracę, dopuszcza się wykroczenia przeciwko prawom pracownika i podlega karze grzywny. Dodatkowo pracodawca swoim działaniem naraża się na odpowiedzialność karno-administracyjną, albowiem nielegalnie zatrudnia pracownika.

Co może w takiej sytuacji zrobić pracownik?

Dochodzić przed sądem pracy stwierdzenia, że umowa o pracę została zawarta. Dowodem mogą być zeznania współpracowników, SMSy od pracodawcy, grafiki.

ZALETY UMOWY O PRACĘ

Niewątpliwymi plusami umowy o pracę są:

- obciążenie sprawami kadrowymi i księgowością wyłącznie pracodawcy
- obciążenie obliczeniem i opłacaniem składek do ZUS i odprowadzeniem zaliczki na podatek dochodowy pracodawcy
- podleganie przepisom ochronnym kodeksu pracy (urlopy, ograniczona odpowiedzialność za szkodę w mieniu pracodawcy itd.)
- niskie koszty, mniej obowiązków i mniejsza odpowiedzialność dla pracownika

Ewa pracuje w zakładzie piekarsko-cukierniczym na stanowisku cukiernika. Firma zostaje przejęta przez większą piekarnię i w ramach redukcji kosztów likwiduje placówkę, w której pracuje Ewa, przenosząc pracowników do piekarni położonej 20 km dalej oraz zmieniając profil działalności z cukierniczego na piekarski. Ewa nie chce pracować jako piekarz oraz uważa, że dojeżdżanie będzie dla niej nieopłacalne. Tydzień po otrzymaniu wypowiedzenia zmieniającego oświadcza pracodawcy na piśmie, że nie chce kontynuować pracy. Musi jednak (za wynagrodzeniem) dopracować w piekarni do końca upływu okresu wypowiedzenia, czyli 3 miesiące.

ZMIANA WARUNKÓW PRACY I PŁACY

Zdarza się, że pracodawca, z różnych względów będzie chciał zmienić warunki pracy lub płacy pracownika. Nie może tego zrobić w sposób dowolny i bez zgody pracownika. W tym celu pracodawca powinien wystosować wypowiedzenie zmieniające, będące jednostronnym oświadczeniem pracodawcy. Wypowiedzenie warunków pracy lub płacy należy uznać za dokonane, jeżeli pracownikowi zaproponowano na piśmie nowe warunki. Jeżeli pracownik przed upływem połowy okresu wypowiedzenia nie złoży oświadczenia o odmowie przyjęcia zaproponowanych warunków, uważa się, że wyraził zgodę warunki pracodawcy.

Oświadczenie pracodawcy wypowiadające warunki pracy lub płacy powinno zawierać pouczenie w tej kwestii. W razie braku takiego pouczenia, pracownik może do końca okresu wypowiedzenia złożyć oświadczenie o odmowie przyjęcia zaproponowanych warunków. Wypowiedzenie zmieniające musi także zawierać pouczenie pracownika o prawie wniesienia odwołania do sądu.

Jeżeli pracownik odmawia przyjęcia zaproponowanych mu warunków pracy lub płacy, umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu dokonanego wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia dla pracownika zatrudnionego, co najmniej 6 miesięcy będzie wynosił miesiąc, a dla pracownika zatrudnionego, co najmniej 3 lata będzie wynosił 3 miesiące.

Ważne!

Wszelkie oświadczenia składamy pracodawcy na piśmie za potwierdzeniem odbioru, czyli:

- jeśli składamy je osobiście mamy przygotowane dwie kartki z oświadczeniem, jedną dajemy pracodawcy, a na drugiej osoba upoważniona robi adnotację, ze oświadczenie otrzymała i przybija pieczęć pracodawcy
- jeśli wysyłamy pismo pocztą to listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru (żółta naklejka)

WYPOWIEDZENIE ZMIENIAJĄCE WARUNKI PRACY LUB PŁACY

Pracownik otrzymuje na piśmie wypowiedze niezmieniające warunki pracy np. miejsce pracy, wysokość pensji, zadania:

Zgadza się na zmianę

↓

Umowa ulega zmianie z dniem określonym w wypowiedzeniu

Nie zgadza się na zmianę

↓

Wypowiedzenie zamierało pouczenie o możliwości odmowy

nie ↙

Do końca okresu wypowiedzenia pracownik może złożyć oświadczenie o odmowie przyjęcia zaproponowanych warunków

↓ **tak**

Przed upływem połowy okresu wypowiedzenia pracownik może złożyć oświadczenie o odmowie przyjęcia zaproponowanych warunków

↘ ↓

Umowa ulega rozwiązaniu po upływie zwykłego okresu wypowiedzenia

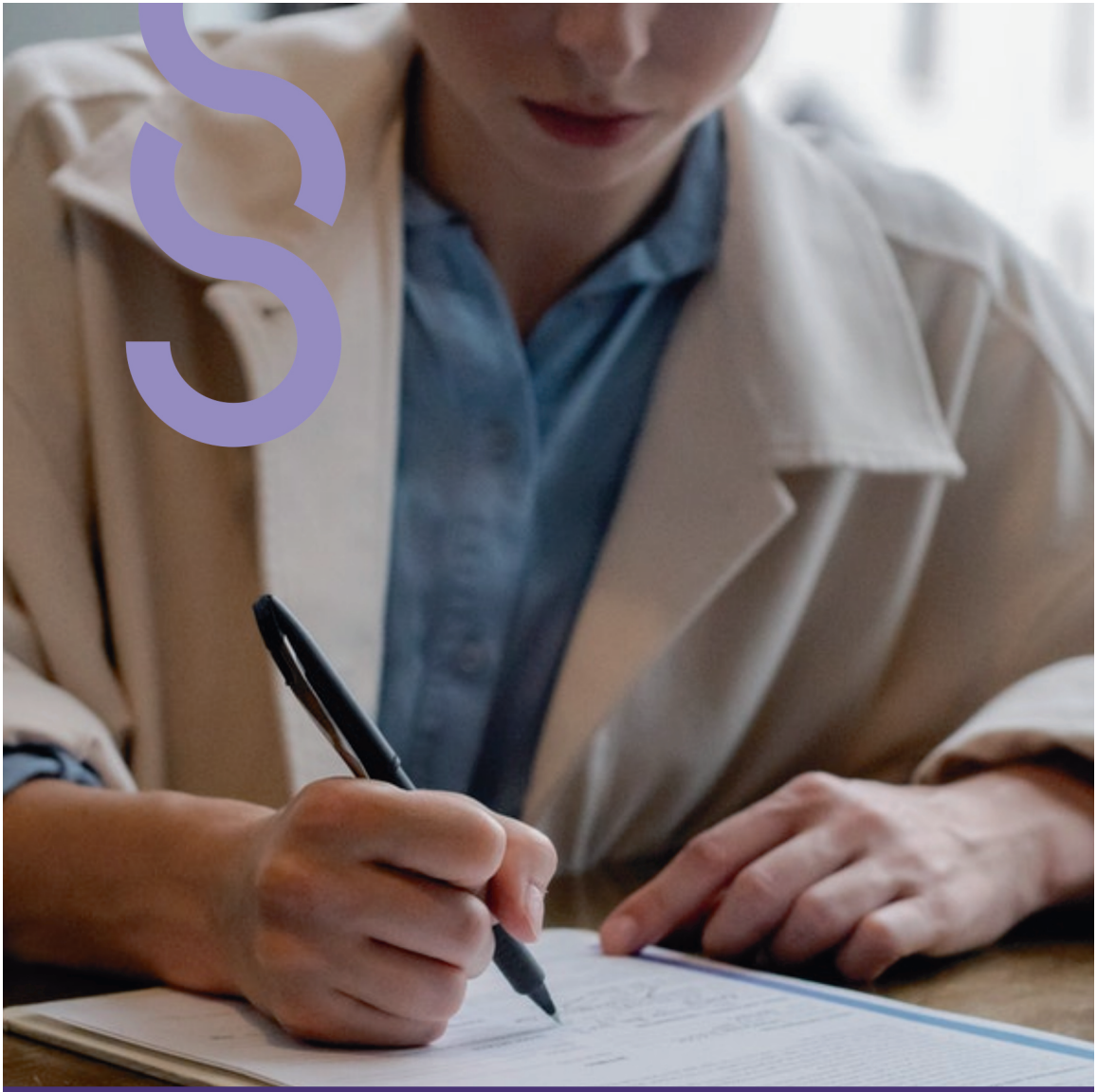

Pamiętaj!

Jeśli pracodawca „podsuwa" Ci do podpisania aneks do umowy o pracę, który jest dla Ciebie niekorzystny, a jednocześnie próbuje Cię zastraszyć, grozi, przymusza do podpisania – nie musisz tego robić! Poproś o czas na przemyślenie, weź pismo do domu, przeczytaj je w spokoju. Nawet jeśli podpisałeś aneks w takiej sytuacji, to może on być nieważny jako umowa zawarta pod wpływem groźby.

ZMIANA WARUNKÓW PRACY I PŁACY

Oprócz wypowiedzenia zmieniającego mamy porozumienie zmieniające, najczęściej w formie aneksu do umowy. W przeciwieństwie do wypowiedzenia zmieniającego nie jest on szczegółowo uregulowany w kodeksie pracy.

Pracodawca i pracownik mogą w porozumieniu ustalić dalsze zasady współpracy, jest ono bardziej elastyczne niż wypowiedzenie zmieniające. Jeśli pracownik nie zdecyduje się na podpisanie aneksu to w efekcie nie traci pracy, a jego umowa trwa niezmieniona.

Najczęściej pracodawcy decydują się na wprowadzanie zmian w umowie, nawet niekorzystnych dla pracownika, poprzez porozumienie(aneks), a nie w formie wypowiedzenia zmieniającego. Pracodawca w takiej sytuacji nie ma obowiązku wypłacenia pracownikowi odprawy czy dodatku wyrównawczego przeznaczonego dla pracowników szczególnie chronionych. Dodatkowo w przypadku masowych porozumień zmieniających nie stosuje się procedury z ustawy o zwolnieniach grupowych.

Gdy będziesz potrzebował pomocy – zapraszamy do punktów nieodpłatnych porad prawnych i obywatelskich!

ABY ZAPISAĆ SIĘ

na nieodpłatną pomoc prawną, poradnictwo obywatelskie lub mediację, zadzwoń:

32 776 30 31

Poniedziałek - Środa	**7:30 - 15.30**
Czwartek	**7:30 - 17.30**
Piątek	**7:30 - 13.30**

STOWARZYSZENIE NA RZECZ PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO "DOGMA"

Potrzebujesz pomocy prawnej?
Masz pytania, wątpliwości?
Obawiasz się o swoje prawa?

Umów się na bezpłatną poradę z doradcą Stowarzyszenia DOGMA i dowiedz się, jak w pełni korzystać ze swoich praw!
Skontaktuj się z nami **tel. 79 88 69 599**

Nie zwlekaj! Popraw swoją sytuację!
Nie wstydź się zwrócić o pomoc!

Dzięki bezpłatnym poradom prawnym i obywatelskim Twoja sytuacja może jedynie ulec poprawie.

Porady prawne świadczone są również telefonicznie. Zadzwoń i zapisz się na darmową poradę prawną.

Wykaz punktów z aktualnymi numerami telefonów do zapisów można znaleźć na stronie internetowej: **www.dogma.org.pl**

Zapraszamy również na wirtualne spotkania z prawnikami, doradcami obywatelskimi
i mediatorami w ramach cyklu wywiadów „Spotkanie z prawnikiem".

Zachęcamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku oraz kanału YouTube.

ABY ZAPISAĆ SIĘ

na nieodpłatną pomoc prawną, poradnictwo obywatelskie lub mediacje, zadzwoń:

32 776 30 31

Poniedziałek - Środa	**7:30 – 15:30**
Czwartek	**7:30 – 17:30**
Piątek	**7:30 – 13:30**

POMOC UZYSKASZ W PUNKCIE

Punkt nr 1
Wielofunkcyjny Budynek „Balbina Centrum"
ul. Barona 30, Tychy
Lokal nr 212, piętro I

pn – pt
9:00 – 13:00

Punkt nr 2
Urząd Miasta Tychy
Al. Niepodległości 49, Tychy
Pokój nr 317, piętro III

pn – śr, pt
12:00 – 16:00

czw
13:00 – 17:00

Punkt nr 3
Wielofunkcyjny Budynek „Balbina Centrum"
ul. Barona 30, Tychy
Lokal nr 212, piętro I

pn – pt
13:30 – 17:30

Punkt nr 4
Plac św. Anny 4, Tychy

pn – pt
8:00 – 12:00

Punkt nr 5
Plac św. Anny 4, Tychy

pn – pt
12:30 – 16:30

Zadanie sfinansowano ze środków miasta Tychy pozyskanych w ramach dotacji z budżetu Państwa

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

TYCHY DOBRE MIEJSCE